

Н.Б. Кащена, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

І.А. Бігдан, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ПОЛІТИКА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

В сучасних умовах успішність соціально-економічного розвитку будь-якої країни визначається її інноваційним потенціалом та умовами для ефективного його втілення, і оцінюється за допомогою Глобального індексу інновацій (The Global Innovation Index).

Результати дослідження, проведеного в 2015 році, свідчать, що в рейтингу країн світу за рівнем інноваційних можливостей і результатів як і раніше лідирує Швейцарія. За нею йдуть Великобританія, Швеція, Фінляндія, Нідерланди, Сполучені Штати, Сінгапур, Данія, Люксембург і Гонконг. Україна в цьому списку займає тільки 63 місце, і входить до групи країн з економікою, що формується серед яких: Молдова, Китай, Монголія, В'єтнам, Індія, Йорданія, Вірменія, Сенегал, Малайзія, Таїланд і Грузія.

Досить скромне місце України в глобальному інноваційному просторі є наслідком впливу як зовнішніх так і внутрішніх факторів. І без наявності ефективної інноваційної політики в умовах технологічної кризи більшості галузей національного господарства, дестабілізації ситуації на сході країни, зниження показників виробництва і споживання товарів і послуг всередині країни, найближчим часом, на жаль, Україні досить складно буде змінити ситуацію. Покращення становища бачиться у формуванні інноваційної моделі розвитку економіки нашої держави.

Становлення економіки інноваційного типу потребує розробки національної інноваційної системи і актуалізує питання підвищення ефективності управління інноваційним розвитком та процесами забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємницької діяльності України.

Фінансова безпека підприємства на законодавчому рівні визначається як захищеність життєво важливих інтересів господарюючого суб'єкта, при якій забезпечується його стабільний розвиток, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація існуючих і потенційних загроз економічним інтересам.

На нашу думку високий ступінь захищеності фінансових інтересів підприємства обумовлюється відповідним ступенем його

інноваційного розвитку. Останній, в свою чергу, визначається обраною інноваційною політикою підприємства.

Вважаємо, що при формуванні інноваційної політики суб'єктів підприємницької діяльності України цільовим орієнтиром має бути досягнення інноваційного результату, який дозволить підвищити фінансову незалежність підприємства, його імідж, конкурентну ринкову позицію і забезпечити стабільний розвиток інноваційного потенціалу у короткостроковій та довгостроковій перспективі.

Ефективна інноваційна політика має врахувати регулятивні механізми економічного середовища і вибудовуватись так, щоб забезпечити розроблення підприємницьких ідей для досягнення тактичних і стратегічних цілей розвитку підприємства і створення механізмів їх реалізації.

Для того щоб вирішити ці завдання інноваційна політика повинна носити стратегічний характер, бути нерозривно пов'язаною з ринковою ситуацією, врахувати ресурсні можливості підприємства, ґрунтуватися на системному і цілеспрямованому підході до її формування, забезпечувати комплексність інноваційної діяльності підприємства, а також нерозривність інноваційної політики і сучасних досягнень науково-технічного прогресу.

Як симбіоз цілей розвитку, досліджень і досягнень у науковій та виробничій сферах, управлінських рішень з їх впровадження виходячи з ресурсних обмежень і можливостей підприємства, інноваційна політика передбачає:

- спрямування інноваційної діяльності на прогнозування змін у попиті (інноваційне прогнозування) і наступного інноваційного проектування товарів, що відповідають вимогам і бажанням споживачів;

- сприйнятливість організації до інновацій, ставлення до інновацій як до можливості здобути конкурентні переваги;

- створення спеціального структурного підрозділу для планування інноваційної діяльності, організації і реалізації інноваційних проектів, стимулювання працівників до активної роботи у сфері інноваційного проектування;

- систематичне оцінювання ефективності інноваційної діяльності.

Викладене доводить, що ефективна інноваційна політика підприємства має формувати пріоритети інноваційного пошуку і створювати мотиваційний механізм для підвищення сприйнятливості до інновацій, які здатні змінити позиції підприємства у конкурентній боротьбі і забезпечити його фінансову безпеку та стабільний розвиток.